

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
для здобуття освітнього ступеня магістра
на основі здобутого освітнього ступеня бакалавра, магістра
(освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)

галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
спеціальність	071 «Облік і оподаткування»
освітня програма	«Фінансова аналітика»

Київ 2021

ВСТУП

Програму фахового вступного випробування зі спеціальності «Облік і оподаткування» освітньої програми «Фінансова аналітика» розроблено згідно з навчальним планом підготовки бакалаврів.

Метою даної програми є забезпечення вступників необхідною інформацією щодо структури і змісту вступного випробування, а також створення необхідних умов для оцінки знань, здобутих ними у процесі навчання за освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів галузі знань «Управління та адміністрування» спеціальності «Облік і оподаткування» освітньої програми «Фінансова аналітика».

Програма вступного випробування містить такі розділи: «Аналіз господарської діяльності», «Економічний аналіз», «Бухгалтерський облік».

До програми додається список рекомендованих джерел та критерії оцінювання знань на фаховому вступному випробуванні для здобуття освітнього ступеня магістра.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Розділ 1. АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Місце і роль аналізу господарської діяльності в інформаційній системі управління. Місце і роль аналізу господарської діяльності у формуванні інформаційної системи управління. Сутність і значення аналізу господарської діяльності. Зміст аналізу господарської діяльності: предмет, мета і завдання. Класифікація видів аналізу господарської діяльності.

Методичне забезпечення аналізу господарської діяльності. Метод аналізу господарської діяльності. Загальнонаукові і специфічні теоретико-пізнавальні категорії аналізу господарської діяльності. Базові концептуальні положення аналізу господарської діяльності.

Інформаційна база та організація аналізу господарської діяльності. Економічна інформація та основні ознаки її класифікації в аналізі господарської діяльності. Система інформаційного забезпечення аналізу господарської діяльності. Інформація бухгалтерського обліку. Організаційно-інформаційна модель аналізу господарської діяльності та її елементи.

Аналіз використання основних засобів підприємства. Аналіз забезпеченості підприємства основними засобами. Аналіз динаміки основних засобів підприємства. Аналіз якісного стану основних засобів. Аналіз інтенсивності та ефективності використання основних засобів. Аналіз використання виробничої потужності підприємства. Аналіз використання технологічного обладнання. Резерви збільшення випуску продукції, фондівдачі та рентабельності основних засобів.

Аналіз трудових ресурсів підприємства Методика аналізу трудових ресурсів підприємства. Аналіз забезпеченості підприємства кадрами. Аналіз динаміки трудових ресурсів підприємства. Аналіз руху трудових ресурсів. Оцінка кваліфікації працівників. Аналіз використання робочого часу. Аналіз продуктивності праці: структурно-логічна модель факторної системи аналізу продуктивності праці. Аналіз трудомісткості продукції. Аналіз фонду заробітної плати. Аналіз соціальної захищеності членів трудового колективу. Аналіз ефективності використання персоналу підприємства

Аналіз використання матеріальних ресурсів підприємства Методика аналізу матеріальних ресурсів підприємства. Аналіз забезпеченості підприємства матеріальними оборотними ресурсами. Аналіз динаміки матеріальних оборотних ресурсів підприємства. Аналіз руху матеріальних оборотних ресурсів. Аналіз якості матеріальних оборотних ресурсів. Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів. Структурно-логічна модель системи факторного аналізу матеріаломісткості та матеріаловіддачі.

Аналіз виробництва, реалізації і собівартості продукції промислових підприємств. Організаційно-інформаційна модель аналізу виробництва, реалізації і собівартості промислової продукції. Методика аналізу організаційно-технічного рівня виробництва. Загальний аналіз обсягу виробництва і реалізації продукції. Аналіз якості продукції. Аналіз витрат на 1 грн реалізованої продукції. Аналіз собівартості окремих видів реалізованої продукції.

Аналіз реалізації товарів і витрат підприємств торгівлі. Аналіз товарообороту в цілому, за видами, організаційними формами, методами торгівлі. Аналіз і оцінка впливу зовнішніх чинників на зміну товарообороту. Оцінка впливу внутрішніх чинників (зміни товарних ресурсів, трудових ресурсів, наявності та ефективності використання основних засобів) на зміну товарообороту. Загальний та факторний аналіз витрат. Аналіз складу, структури і динаміки витрат за видами діяльності та елементами.

Аналіз товарообороту і витрат підприємств ресторанного господарства. Аналіз товарообороту з реалізації продукції власного виробництва, покупних товарів і послуг. Аналіз рівномірності реалізації продукції власного виробництва та покупних товарів. Факторний аналіз товарообороту підприємств ресторанного господарства. Витрати підприємств ресторанного господарства та їх класифікація. Аналіз собівартості продукції підприємств ресторанного господарства. Загальний аналіз витрат.

Аналіз виробництва і собівартості продукції підприємств сільськогосподарства. Аналіз виробництва, реалізації і собівартості продукції сільськогосподарських підприємств в умовах фінансової кризи. Аналіз

природно-кліматичних умов діяльності сільськогосподарських підприємств. Аналіз використання земельних ресурсів. Аналіз виробництва продукції рослинництва. Аналіз виробництва продукції тваринництва. Аналіз витрат і собівартості продукції сільськогосподарських підприємств.

Аналіз виробництва і собівартості продукції капітального будівництва. Організаційно-інформаційна модель аналізу виробництва і собівартості продукції капітального будівництва. Показники і зміст аналізу виконання плану капітальних вкладень та введення в дію основних засобів. Показники і зміст аналізу обсягу будівельно-монтажних робіт за виконавцями, об'єктами. Структурно-логічна модель системи факторного аналізу обсягу будівельно-монтажних робіт. Аналіз собівартості будівельних і монтажних робіт на об'єктах капітального будівництва.

Аналіз виробництва та собівартості робіт і послуг автомобільного транспорту. Мета і завдання аналізу виробництва і собівартості робіт та послуг автомобільного транспорту. Організаційно-інформаційна модель аналізу виробництва і собівартості робіт та послуг автомобільного транспорту. Аналіз перевезень за загальним обсягом та видами. Показники використання транспортних засобів та їх аналіз. Факторний аналіз обсягу вантажообороту.

Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Аналіз обсягів, динаміки та структури експортних та імпорتنих операцій. Індексний аналіз експортної (імпорتنної) продукції. Факторний аналіз обсягів реалізації експортної (імпорتنної) продукції. Аналіз та оцінка економічної ефективності експортної діяльності. Аналіз та оцінка економічної ефективності імпорتنної діяльності. Аналіз ефективності толінгових операцій. Методика аналізу міжнародних бартерних (товарообмінних) операцій та операцій з давальницькою сировиною. Етапи аналізу конкурентоспроможності експортної продукції. Аналіз витрат при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

Аналіз фінансових активів та фінансових зобов'язань банківських установ. Аналіз якості "кредитного портфеля" за класифікаційними видами кредитів. Аналіз погашення виданих позик. Аналіз диверсифікації кредитних вкладень, аналіз дохідності та ефективності кредитних операцій. Аналіз валютних операцій: масштабів, динаміки та структури.

Аналіз структури операцій із цінними паперами. Аналіз вартості грошей у часі та дисконтування. Аналіз інфляційного впливу на реальну дохідність операцій із цінними паперами. Нормативи банківського капіталу. Оцінка доданої вартості та мультиплікатора капіталу. Аналіз динаміки та структури зобов'язань банку.

Аналіз фінансового стану банківських установ. Аналіз динаміки та структури прибутку. Методика аналізу фінансових результатів діяльності банку. Аналіз показників формування і розподілу чистого прибутку. Факторний аналіз чистого прибутку. Аналіз та оцінка рентабельності банку. Факторний аналіз норми прибутку на капітал. Аналіз і оцінка фінансового потенціалу банку. Резерви збільшення прибутку і підвищення рентабельності. Інші показники, що визначають ефективність.

Аналіз банківських ризиків. Визначення банківських ризиків та їх класифікація. Класифікація кредитних ризиків. Факторний аналіз кредитного ризику за видами класифікованих кредитів. Оцінка управління кредитними ризиками. Аналіз і оцінка управління валютним ризиком. Аналіз і оцінка інвестиційного ризику. Основні ризики інвестиційної діяльності. Порівняльний аналіз дохідності різних видів цінних паперів. Ризик незбалансованої ліквідності щодо доходів. Аналіз процентного ризику банку.

Аналіз діяльності державного сектору. Методика аналізу мережі бюджетних установ. Система показників аналізу стану та розвитку мережі за відомчою підпорядкованістю бюджетних установ (заклади освіти і культури, охорони здоров'я, соціального захисту населення, місцеві органи влади, науково-дослідні організації). Аналіз контингенту обслуговування та визначення рівня забезпеченості населення мережею відповідних установ. Методика аналізу обсягу діяльності бюджетної установи.

Аналіз використання матеріальних і трудових ресурсів установ державного сектору. Аналіз основних засобів і нематеріальних активів установ державного сектору за видами та соціально-економічними функціями (аналіз наявності та руху основних засобів; аналіз якісного складу основних засобів; аналіз забезпеченості бюджетної установи основними засобами; аналіз ефективності використання основних засобів бюджетної установи; особливості аналізу основних засобів і нематеріальних активів за видами бюджетних установ. Аналіз інших необоротних матеріальних активів, малоцінних та швидкозношуваних предметів. Аналіз предметів та матеріалів (матеріальних оборотних ресурсів) установ державного сектору.

Розділ 2. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

Економічний аналіз і його місце в системі наукових знань. Об'єктивні передумови розвитку економічного аналізу в сучасних умовах господарювання. Характерні ознаки економічного аналізу і його відмінність від інших економічних наук. Взаємозв'язки економічного аналізу у системі економічних наук. Змістові характеристики та цільові

спрямування економічного аналізу. Періодизація розвитку економічного аналізу в Україні. Пріоритети розвитку сучасного економічного аналізу.

Предмет, об'єкти, функції та завдання економічного аналізу. Трансформація економічного аналізу у зв'язку із зміною філософії управління. Предмет і об'єкти економічного аналізу, їх класифікація і особливості дослідження. Принципи економічного аналізу. Оціночна, діагностична та пошукова функції економічного аналізу. Цілі та завдання економічного аналізу, їх трансформація в сучасних умовах господарювання. Доведення і аргументації в економічному аналізі.

Види економічного аналізу. Класифікація видів економічного аналізу та їх характеристика. Характеристики часових видів економічного аналізу, їх особливості залежно від предмету і об'єктів аналізу. Переваги і недоліки ретроспективного та оперативного економічного аналізу. Тематичний економічний аналіз, його види і сфери застосування. Характеристики видів економічного аналізу за рівнем охоплення об'єкту дослідження.

Оперативний економічний аналіз. Предмет і об'єкти оперативного економічного аналізу. Інформаційна база оперативного економічного аналізу. Оперативний моніторинг і діагностика діяльності суб'єктів господарювання. Оцінка відхилень від регламентованих параметрів. Ситуаційний (адаптивний) оперативний економічний аналіз. Оцінка пріоритетності проблем. Спіраль циклічного розвитку підприємства.

Метод економічного аналізу і його характеристики. Поняття методу економічного аналізу, його загальнонаукове і функціональне значення. Характерні ознаки методу економічного аналізу. Сфери застосування методів і прийомів економічного аналізу, їх вибір для розв'язання конкретних аналітичних задач. Система аналітичних показників економічного аналізу та їх класифікація. Поняття факторів (чинників) зміни та розвитку економічних явищ і процесів. Класифікація економічних факторів при дослідженні причинно-наслідкових зв'язків.

Моделювання факторних систем в аналізі економічних явищ та процесів. Сутність моделей та моделювання в економічному аналізі. Поняття факторного економічного аналізу, його цільове спрямування. Процес моделювання, його етапи і складові елементи. Індикатори моделювання факторних систем в процесі реалізації функцій економічного аналізу. Основні прийоми моделювання господарських операцій, процесів і економічних явищ – метод подовження, скорочення і розширення.

Евристичні методи в економічному аналізі. Сутність та класифікація евристичних методів, їх переваги і недоліки. Особливості

застосування евристичних методів в економічному аналізі. Метод мозкового штурму, його специфіка, модифікації, етапи і можливості застосування.

Методи та прийоми загального економічного аналізу. Економіко-логічні методи і прийоми, як інструмент обробки економічної інформації, що застосовуються при вивченні економічних явищ і процесів на макро - і мікроекономічних рівнях. Класифікація економіко-логічних (традиційних) методів і прийомів, галузь їх застосування. Місце методів загального економічного аналізу серед економіко-логічних методів і прийомів. Характеристика методу балансового ув'язування та особливості його застосування.

Методи та прийоми порівняльної комплексної оцінки. Можливості застосування порівняльної комплексної оцінки в економічному аналізі. Методи детермінованої комплексної оцінки господарської діяльності: метод сум, метод сум місць, метод геометричної середньої, метод відстані від еталону, таксонометричний метод. Методи стохастичної комплексної економічної оцінки: методи двомірного шкалування, експертно-статистичні, метод компонентного аналізу. Компаративний аналіз господарської діяльності.

Методи та прийоми детермінованого факторного аналізу. Методи кількісної оцінки впливу факторів на зміну результативного показника. Умови застосування методів та прийомів детермінованого факторного аналізу. Етапи детермінованого факторного аналізу. Сутність і зміст елімінування. Відбір факторів, побудова факторних моделей. Переваги та недоліки застосування методу ланцюгових підстановок, методів абсолютних і відносних різниць.

Економіко-математичні методи в економічному аналізі. Економіко-математичні методи в економічному аналізі як важливий інструмент дослідження національної економіки на макро-економічному та мікроекономічному рівнях. Характеристика економіко-математичних методів. Вимоги до використання економіко-математичних методів в економічному аналізі. Класифікація економіко-математичних методів аналізу.

Організація економічного аналізу. Методологічний та організаційний аспекти економічного аналізу і їх взаємозв'язок. Принципи організації економічного аналізу на макро - і мікрорівнях. Види організаційних систем економічного аналізу, їх характеристики. Особливості здійснення економічного аналізу в умовах використання інформаційних технологій і систем. Функціональна інтеграція підсистем економічного аналізу різних ієрархічних рівнів.

Інформаційне забезпечення економічного аналізу.

Характеристика джерел формування та класифікація економічної інформації для цілей аналізу. Інформаційна база економічного аналізу. Види інформаційних ресурсів аналізу. Основні принципи формування інформаційної бази аналітичних досліджень. Перевірка достовірності інформації економічного аналізу.

Методика комплексного економічного аналізу та її структурні елементи. Змістові характеристики методики комплексного економічного аналізу. Елементи методики комплексного економічного аналізу. Етапи комплексного економічного аналізу. Загальна модель комплексного економічного аналізу: комплекси і блоки аналітичних задач, система показників їх характеристика, класифікація та взаємозв'язок. Послідовність аналітичного обґрунтування управлінських рішень.

Розділ 3. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

Сутність бухгалтерського обліку та його функції. Господарський облік. Мета, функції, види бухгалтерського обліку, облікові вимірники. Користувачі облікової інформації. Регулювання бухгалтерського обліку.

Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку. Поняття про предмет бухгалтерського обліку. Об'єкти бухгалтерського обліку: активи, зобов'язання, власний капітал, доходи, витрати, фінансові результати, господарські процеси.

Принципи бухгалтерського обліку, їх характеристика. Загальне поняття методу бухгалтерського обліку та його складових елементів.

Баланс (Звіт про фінансовий стан) як елемент методу бухгалтерського обліку. Мета складання балансу. Зміст та побудова балансу. Характеристика статей активу і пасиву балансу. Балансове рівняння. Значення балансу. Типи господарських операцій та їх вплив на статті балансу. Фінансова звітність як спосіб узагальнення даних бухгалтерського обліку. Основні форми фінансової звітності.

Рахунки та подвійний запис як елементи методу бухгалтерського обліку. Поняття рахунку бухгалтерського обліку. Активні, пасивні, активно-пасивні рахунки. Подвійний запис. Кореспонденція рахунків. Порядок визначення оборотів і сальдо по рахунках. Синтетичні та аналітичні рахунки. Субрахунки. Узагальнення даних поточного обліку. Оборотно-сальдова відомість. Класифікація рахунків за економічним змістом та за призначенням і структурою. Характеристика Плану рахунків та Інструкції про його застосування. Робочий План рахунків.

Документація як елемент методу бухгалтерського обліку. Сутність документації як елемента методу бухгалтерського обліку. Первинні документи. Поняття та значення документообігу.

Інвентаризація, оцінка і калькуляція як елементи методу бухгалтерського обліку. Цілі, завдання, види, організація інвентаризації. Інвентаризаційні комісії. Документальне оформлення інвентаризації. Регулювання інвентаризаційних різниць. Оцінка як система вартісного виміру. Сутність калькуляції у обліку.

Бухгалтерський облік основних господарських процесів. Облік процесу придбання активів підприємства. Облік придбання необоротних активів (основних засобів і нематеріальних активів) в системі рахунків бухгалтерського обліку. Облік процесу придбання виробничих запасів в системі рахунків бухгалтерського обліку.

Облік процесу виробництва. Визначення фактичної виробничої собівартості готової продукції. Облік випуску готової продукції.

Облік процесу реалізації. Дохід від реалізації готової продукції, умови його визнання. Відображення в обліку реалізації готової продукції та фінансових результатів від реалізації.

Облік доходів, витрат та фінансового результату операційної діяльності. Класифікація доходів і витрат операційної діяльності. Облік доходів операційної діяльності. Облік витрат операційної діяльності. Методика визначення фінансового результату від операційної діяльності підприємства.

Основи організації бухгалтерського обліку на підприємстві. Обліковий цикл. Первинний, поточний та узагальнюючий облік. Облікові регістри. Хронологічний, систематичний та комбінований записи. Помилки. Облікова політика.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ:

До розділу 1. АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Барабаш Н.С. *Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. / Н.С. Барабаш ; за заг. ред. Є.В. Мниха. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. – 395 с.*
2. Назарова К. О. *Аналіз діяльності бюджетних установ : навч. посіб. / К. О. Назарова, Т. А. Кумченко; За заг. ред. Г. О. Кравченко; іїв. нац. торг. - екон. ун-т. -К. : КНТЕУ, 2006. -208 с.*
3. *Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник / за заг. ред. І.В. Сіменко, Т.Д. Косової. -К.: "Центр учбової літератури", 2013. -384 с.*
4. Парасій - Вергуненко І.М. *Аналіз господарської діяльності (практикум): навч. посібник / І.М.Парасій-Вергуненко, Г.А.Ямборко.; за ред. проф. Л.М.Кіндрацької. – К.: КНЕУ, 2013 – 376 с.*

До розділу 2. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

1. Баканов М. И. Теория экономического анализа. Уч. пособие / М.И. Баканов, М.В. Мельник, А.Д. Шеремет - М., финансы и статистика. 2005 – 536 с.
2. Бутко А.Д. Теорія економічного аналізу : підручник / А.Д. Бутко. – Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 411 с.
3. Мних Є.В. Економічний аналіз : підручник / Є.В. Мних.– Київ: Знання, 2011. – 630 с.
4. Мних Є.В. Фінансовий аналіз : підручник / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш - Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014 – 536 с.
5. Міщук Г.Ю. Економічний аналіз: навч. посібник / Г.Ю. Міщук, Т.М. Джигар, О.О. Шишкіна – Рівне : НУВГП, 2017. – 156 с.

До розділу 3. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

1. Акімова Н.С., Говоруха О.О., Кирильєва Л.О., Євлаш Т.О. Бухгалтерський облік: навч. посібник.Х. : ХДУХТ, 2019. 182 с.
2. Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік: підруч. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 480 с. .А. Бухгалтерський облік: підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2019.520 с.
3. Гудзь Н. В. Бухгалтерський облік: навч. посібник для ВНЗ/ Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р. В. Романів.- 2-ге вид., перероб. і допов. К.: Центр учб. літ., 2016. 424 с.
4. Ткаченко Н.М.Теорія бухгалтерського обліку: підручник. К.: Алерта, 2017. 174 с.

КРИТЕРІЇ

оцінювання знань на вступному фаховому випробуванні для здобуття освітнього ступеня магістра

1. Загальні положення Мета фахового випробування – оцінити відповідність знань, умінь та навичок згідно з вимогами програми вступного фахового випробування. Програма складається на основі фахових дисциплін освітнього ступеня «бакалавр».

2. Структура екзаменаційного білета Екзаменаційний білет з фахового випробування складається з 50-ти закритих тестових завдань.

3. Критерії оцінювання

- Рівень знань оцінюється за 200-бальною шкалою.
- Серед відповідей на тестове завдання вступнику слід обрати одну правильну.
- Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 4 бали, а неправильна – у 0 балів.
- Особи, які отримали менше 100 балів, до наступних випробувань не допускаються та участі у конкурсі не беруть.